

Raport o stabilności systemu finansowego – czerwiec 2009 r.

Departament Systemu Finansowego
Narodowy Bank Polski

Raport o stabilności finansowej

- Publikowanie „Raportu” jest standardem międzynarodowym, NBP publikuje go od 2001 r.
- „Raport” jest elementem polityki informacyjnej NBP przyczyniającym się do realizacji ustawowych celów NBP, w szczególności celu „działania na rzecz stabilności krajowego systemu finansowego”

Raport o stabilności finansowej

- Celem „Raportu o stabilności systemu finansowego” jest przedstawienie uczestnikom rynków finansowych wyników analiz stabilności systemu finansowego, w tym oceny odporności systemu finansowego na ewentualne zaburzenia
- Upowszechnienie wyników analiz powinno sprzyjać utrzymaniu stabilności finansowej, m.in. dzięki lepszemu zrozumieniu skali i zakresu ryzyka w systemie finansowym oraz możliwej korekcie zachowań uczestników rynku

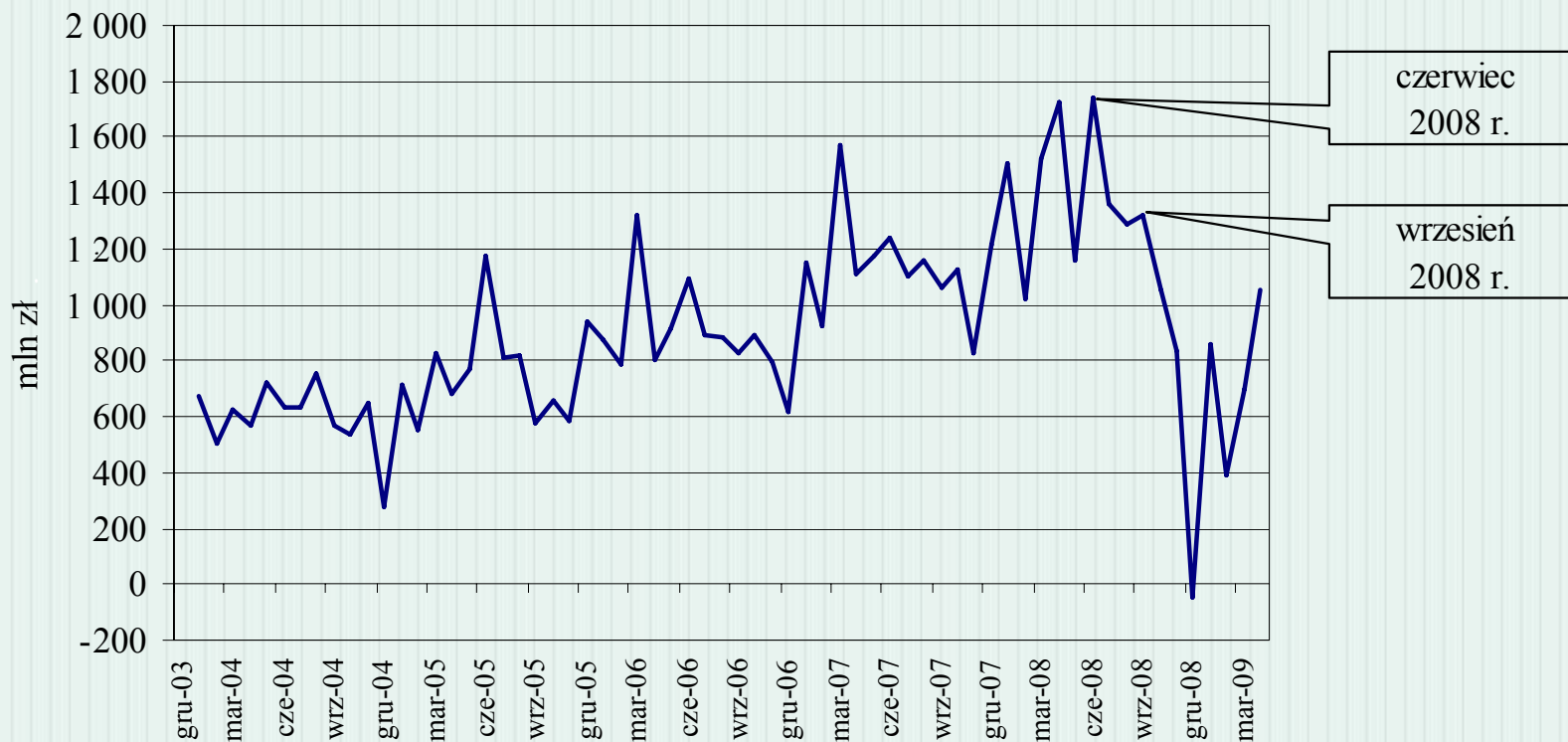
Agenda

1. Ocena sytuacji bieżącej
2. Procesy generujące ryzyko dla stabilności systemu finansowego
3. Podsumowanie

Ocena sytuacji bieżącej

- Bardzo dobre wyniki finansowe banków w całym 2008 r., lecz pogorszenie w drugiej połowie roku i w pierwszym kwartale 2009 r.

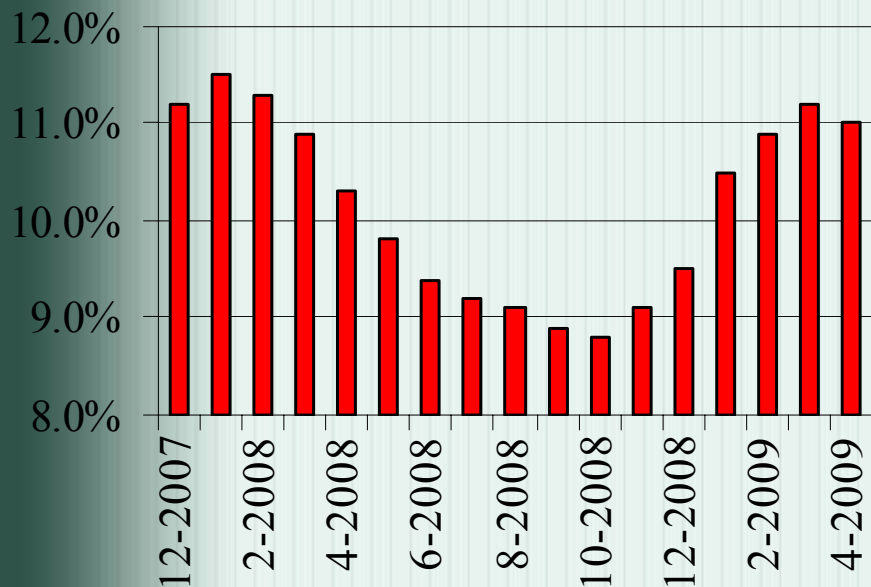
Zysk wypracowany w poszczególnych miesiącach (sektor bankowy)

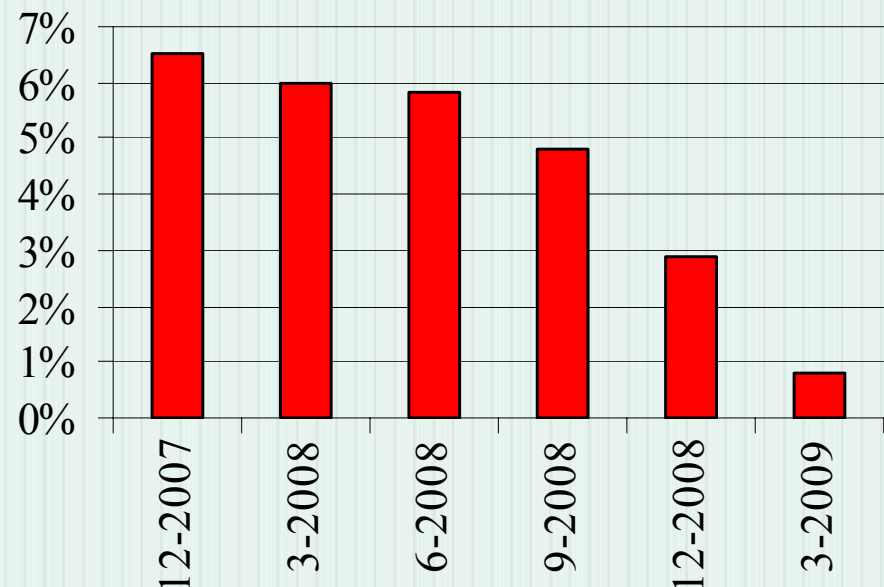
Ocena sytuacji bieżącej

- Znaczne pogorszenie warunków działania banków od września 2008 r.

Stopa bezrobocia rejestrowanego

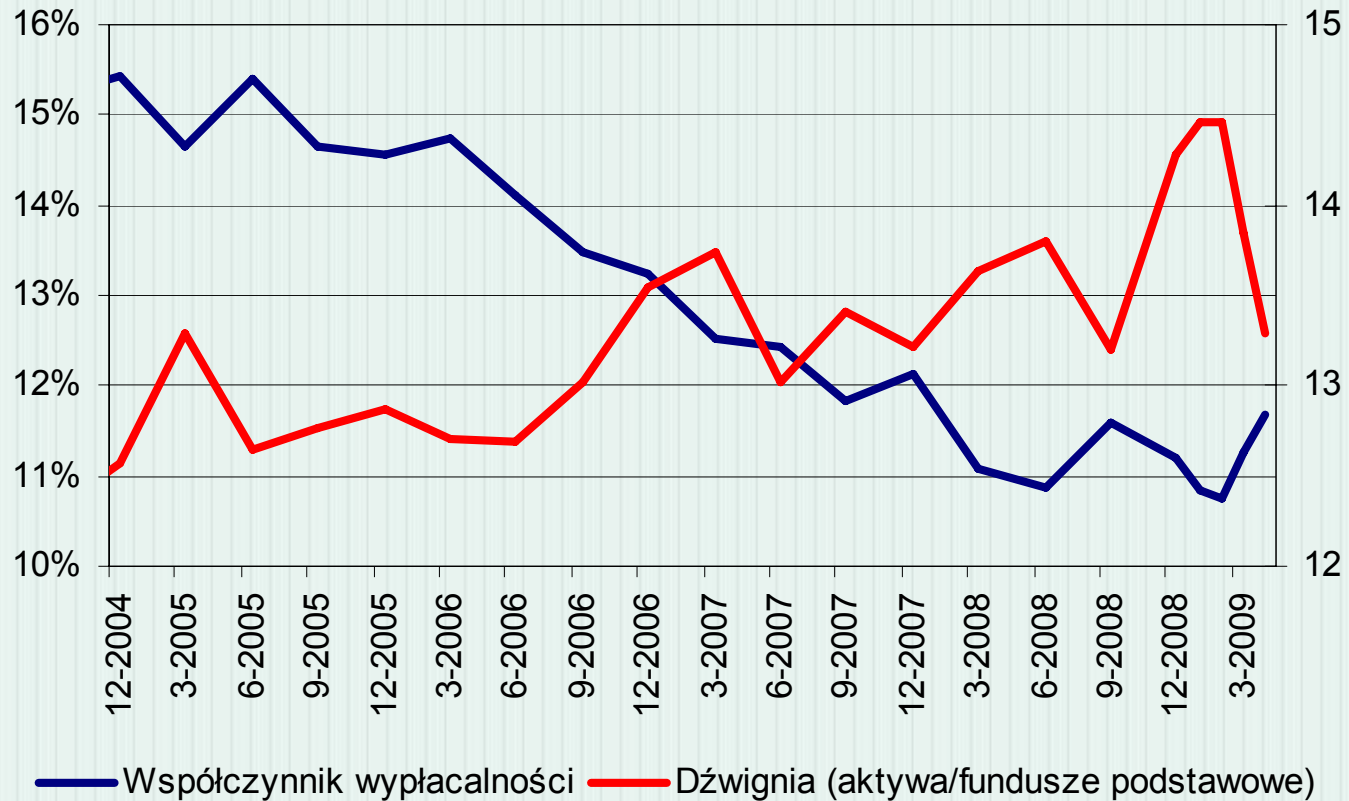

Wzrost realnego PKB

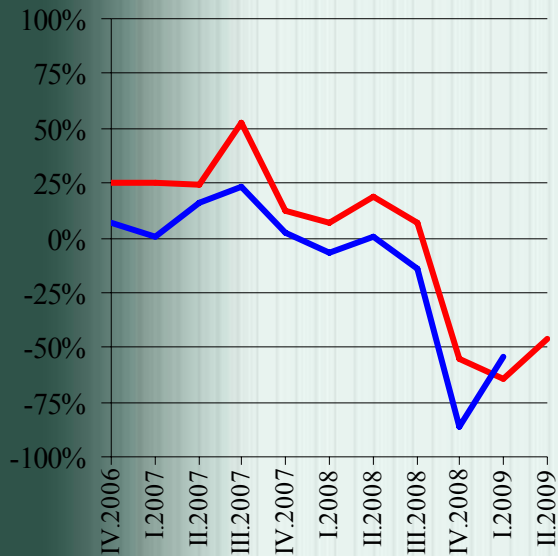
Spadek bufora kapitałowego banków

Przeciętny współczynnik wypłacalności i dźwignia sektora bankowego

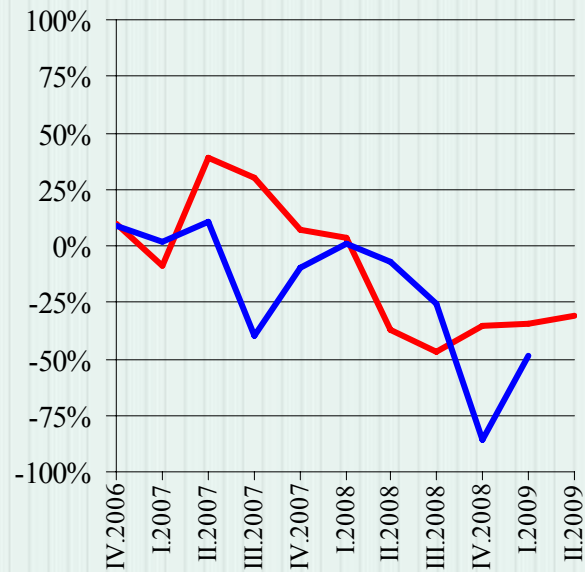

Polityka kredytowa

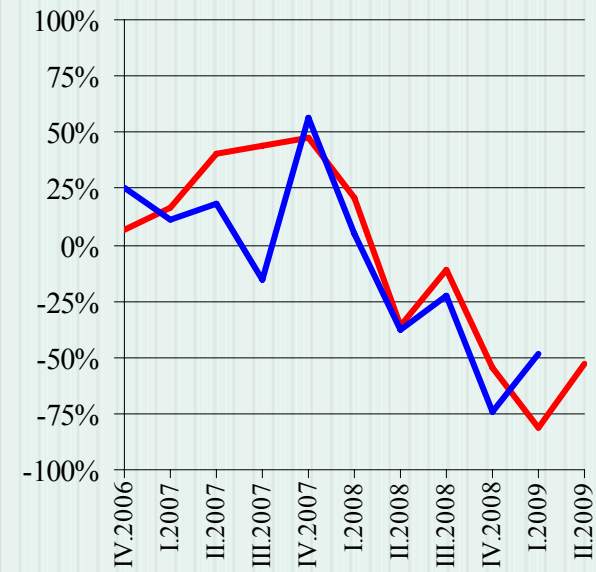
Kredyty dla przedsiębiorstw - kryteria

Kredyty mieszkaniowe - kryteria

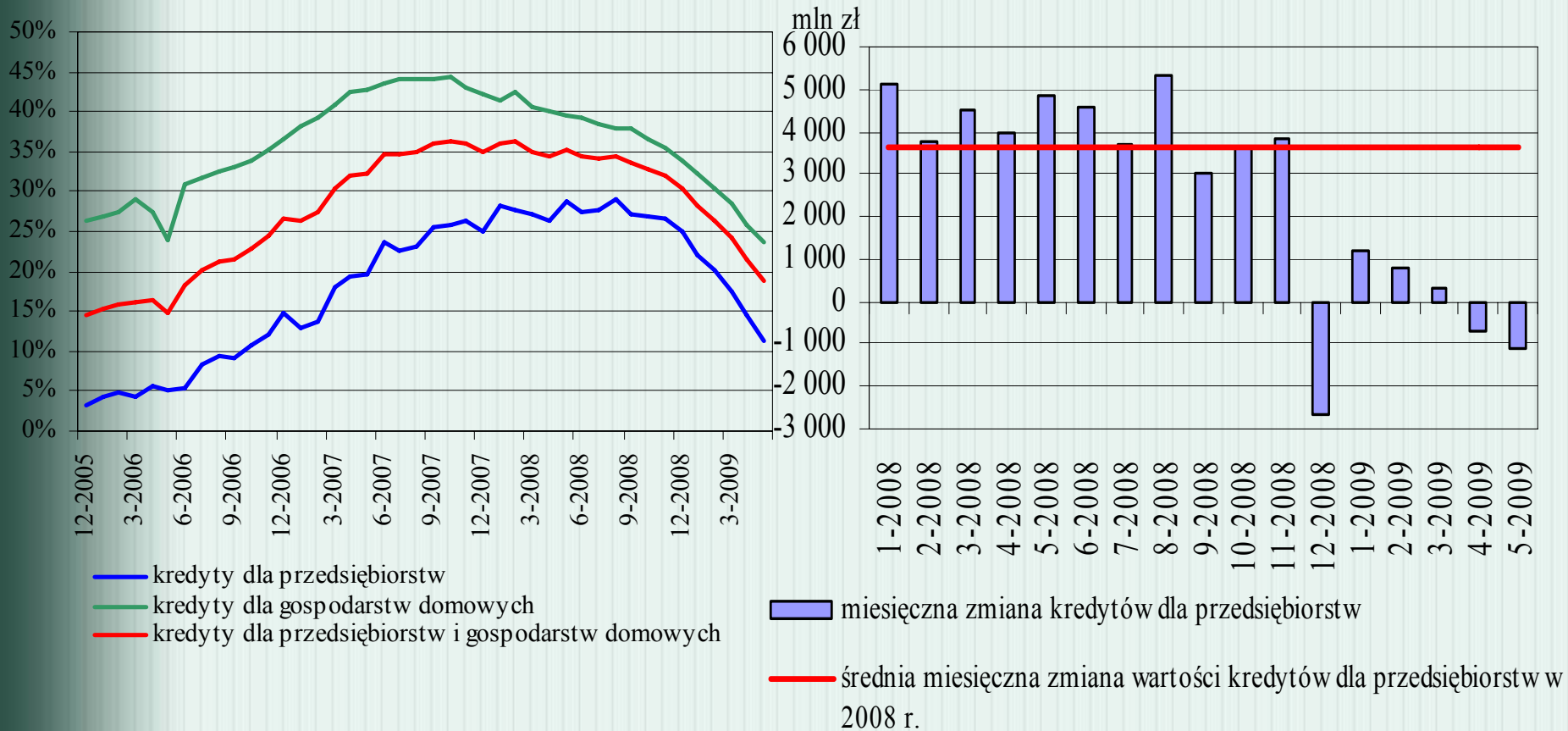

Kredyty konsumpcyjne - kryteria

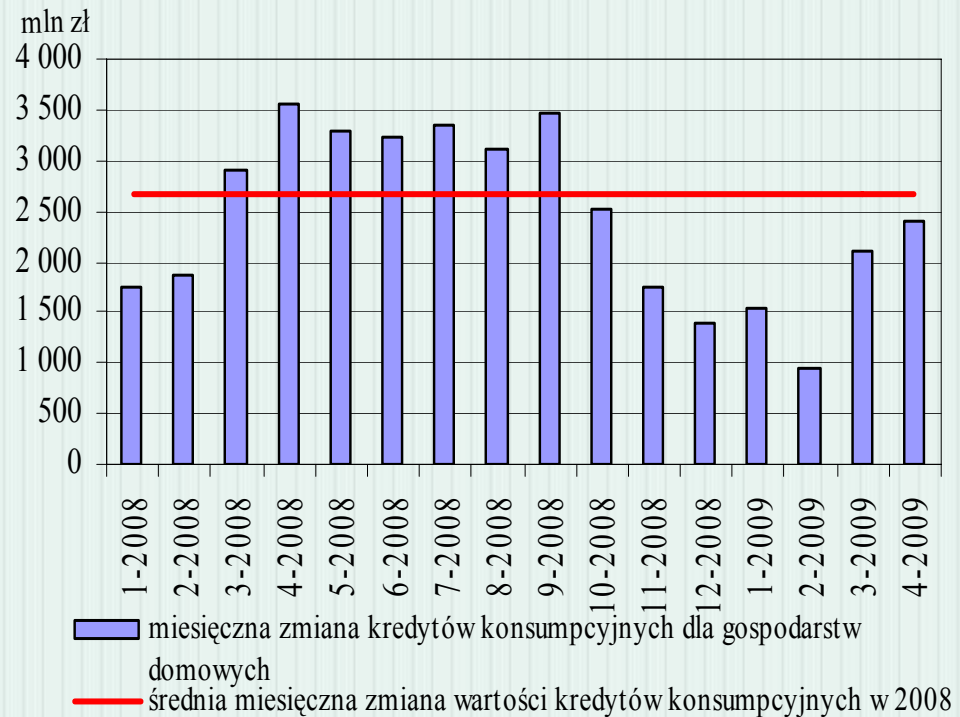
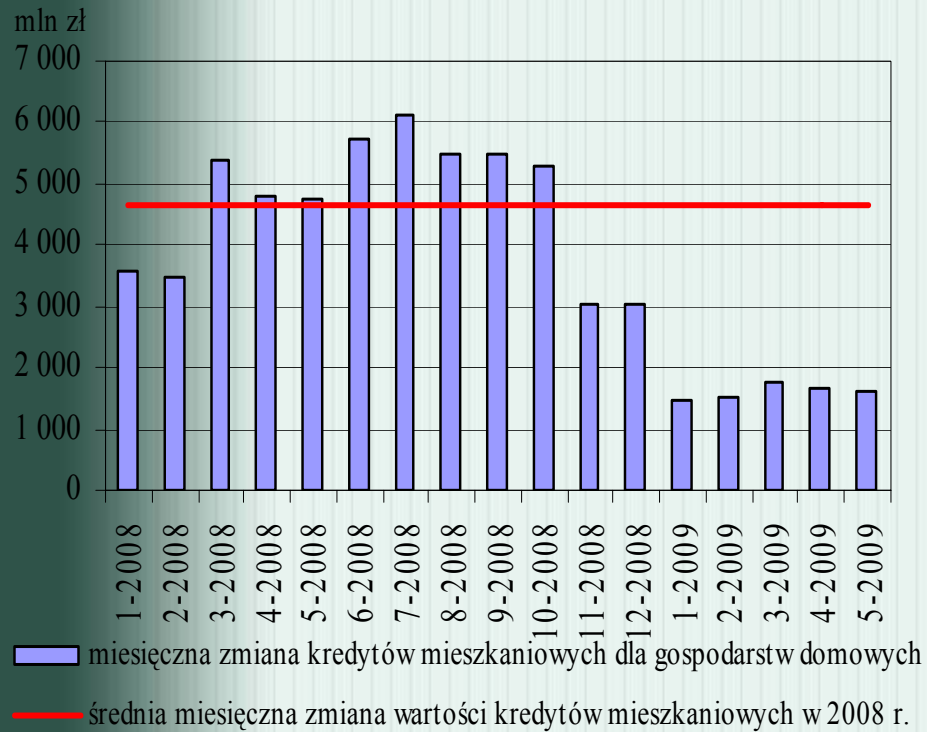

— Przewidywania — Stan

Dynamika akcji kredytowej

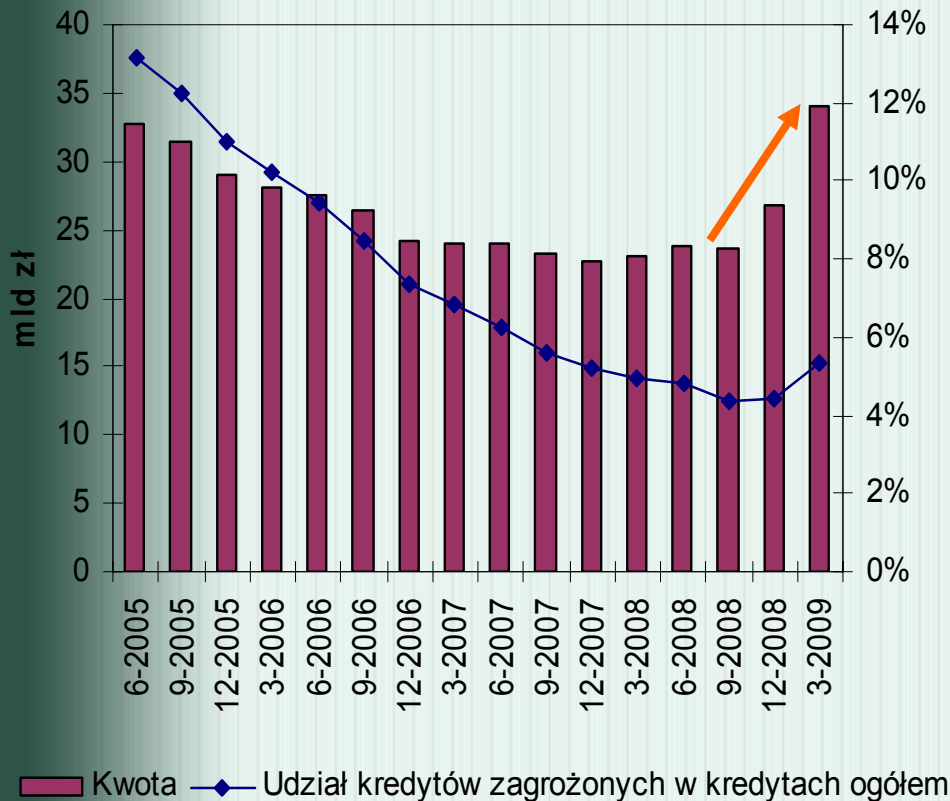
Dynamika akcji kredytowej

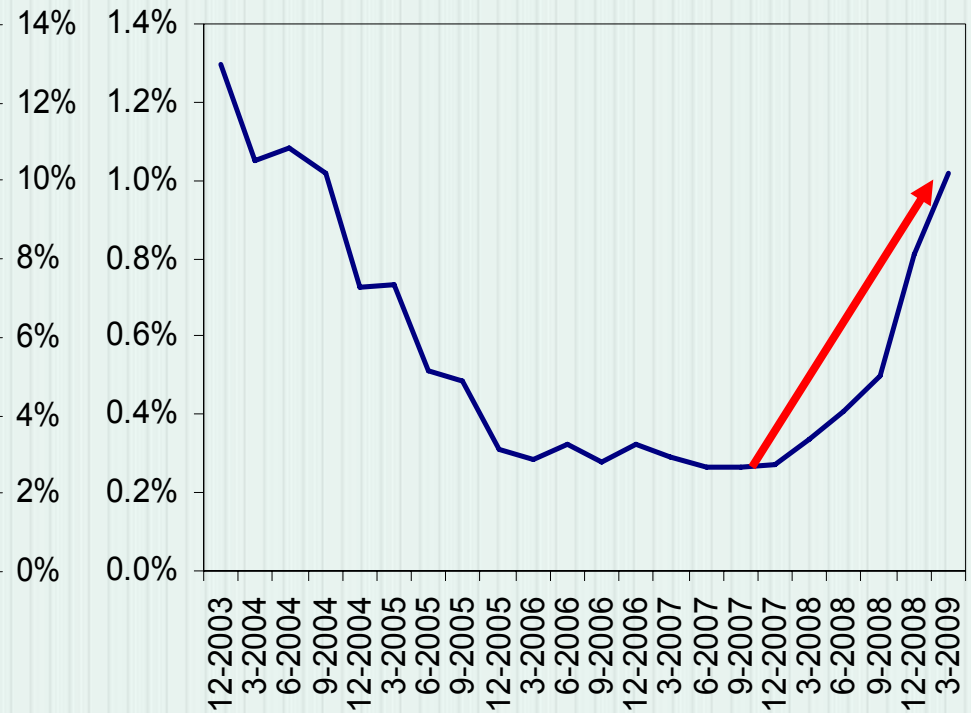
Ryzyko kredytowe

Sytuacja bieżąca

Kredyty zagrożone

Odpisy netto na kredyty do wartości portfela kredytów (annualizowane)

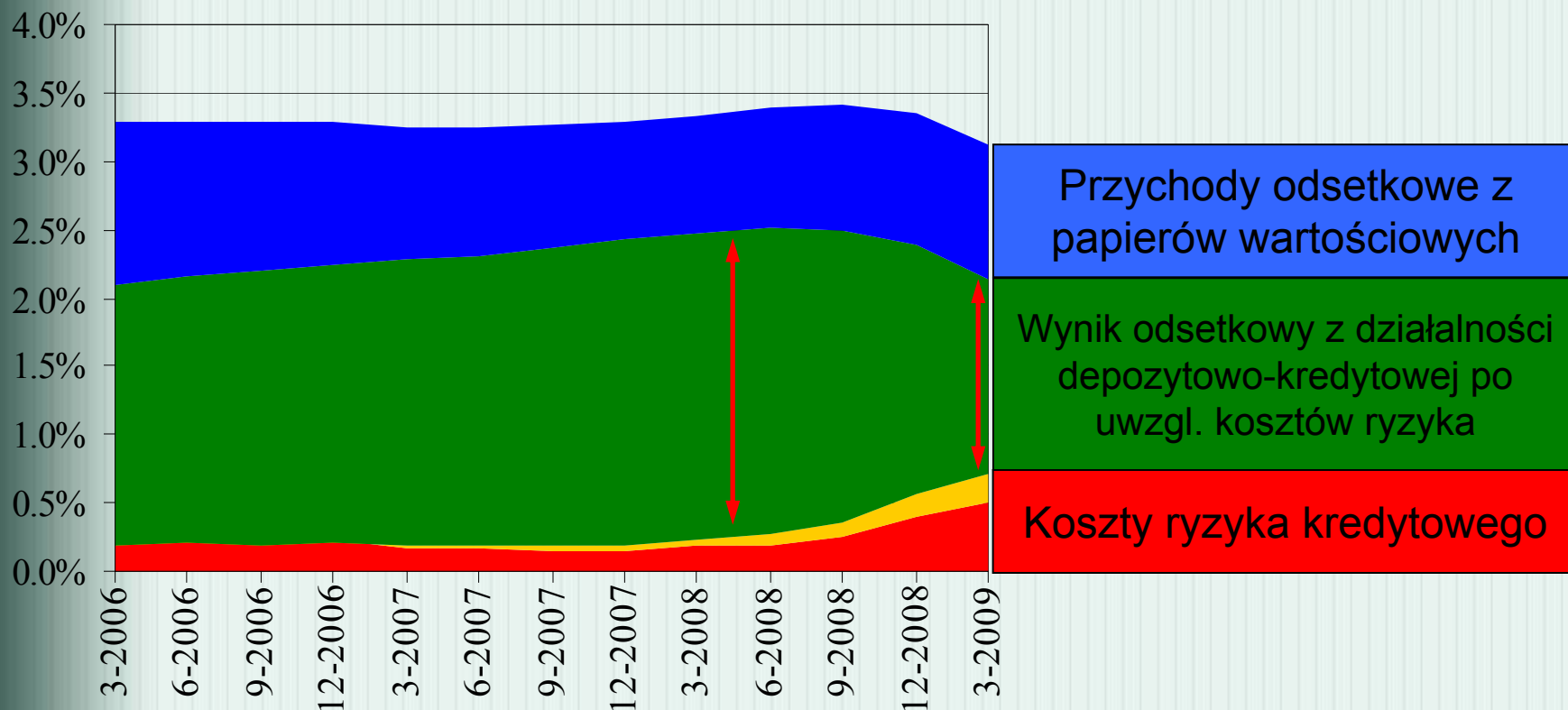

Ryzyko kredytowe

Sytuacja bieżąca

	Udział kredytów zagrożonych w kredytach (w %)				Wzrost wartości kredytów zagrożonych w Q408 i Q109 (mld zł) po korekcie o różnice kursowe
	2006	2007	2008	3-2009	
Kredyty dla przedsiębiorstw	9,7	6,9	5,8	7,9	5,9
- Kredyty złotowe	10,4	7,5	6,7	8,9	4,7
- Kredyty walutowe	7,4	4,4	3,4	5,3	1,2
Kredyty dla gospodarstw domowych	5,6	4,1	3,5	3,8	3,2
Kredyty mieszkaniowe, w tym	1,8	1,2	1,0	1,1	0,5
- Kredyty złotowe	3,0	1,7	2,0	2,2	0,3
- Kredyty walutowe	1,0	0,7	0,5	0,6	0,2
Kredyty konsumpcyjne, w tym	7,9	6,6	6,6	7,3	2,7
- Kredyty złotowe	8,2	6,8	7,0	7,8	2,6
- Kredyty walutowe	3,7	2,8	2,1	2,6	0,1

Marża odsetkowa i koszty ryzyka kredytowego

- Przychody odsetkowe z papierów wartościowych
- Wyniki odsetkowe pozostałe*
- Odpisy netto na należności normalne i pod obserwacją
- Odpisy netto na należności zagrożone

Niebankowe instytucje finansowe

Ocena sytuacji bieżącej

- Siła powiązań pomiędzy NIF a sektorem bankowym jest mniejsza niż w krajach wysoko rozwiniętych
- Dotychczas w Polsce NIF nie przyczyniły się do pogłębienia wpływu kryzysu na system bankowy

Agenda

1. Ocena sytuacji bieżącej
2. Procesy generujące ryzyko dla stabilności systemu finansowego
3. Podsumowanie

Procesy generujące ryzyko

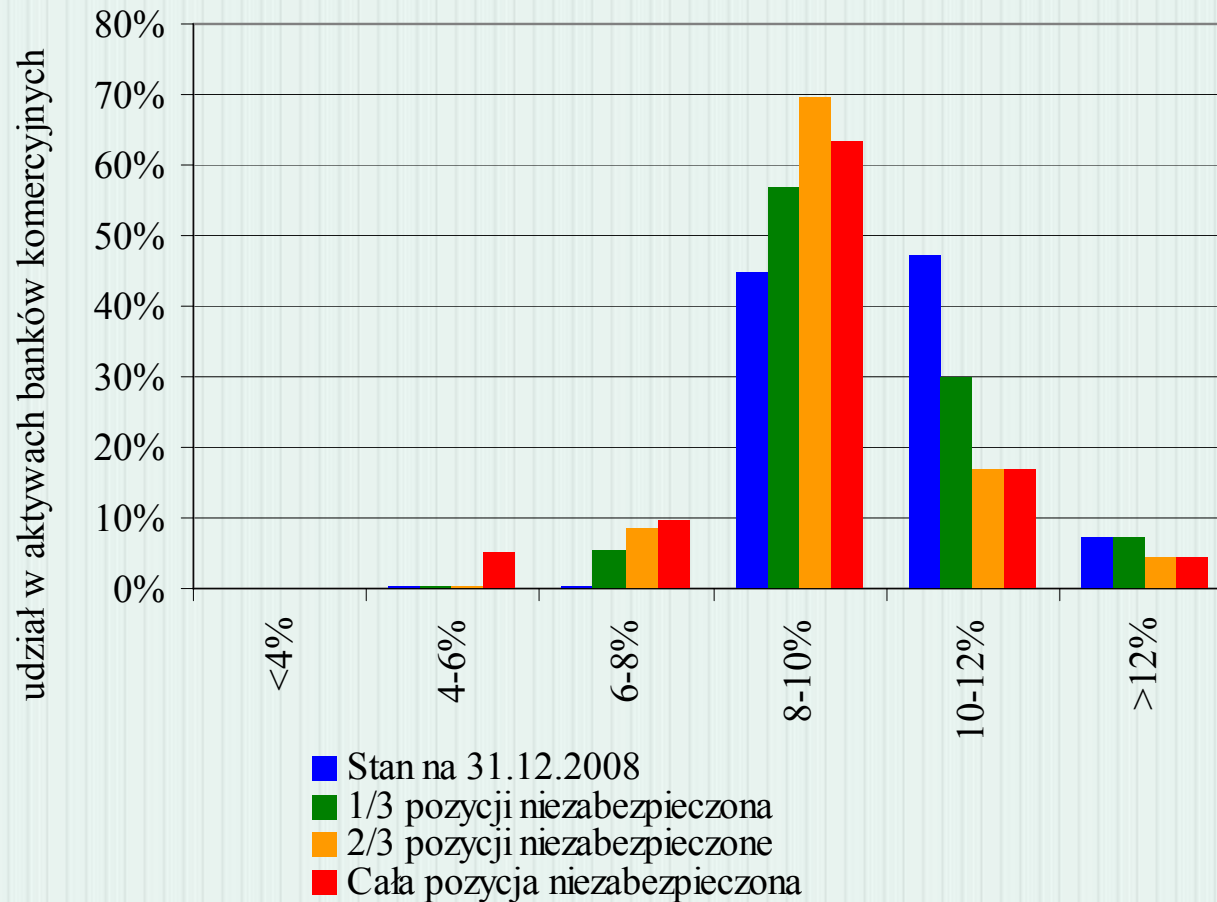
- Ograniczona płynność krajowych i zagranicznych rynków finansowych oraz wzrost kosztów finansowania
- Silny wzrost awersji do ryzyka inwestycyjnego w regionie i deprecjacja złotego
- Znaczne ograniczenie dynamiki wzrostu gospodarczego w Polsce

Ryzyko rynkowe

- Banki nie podejmują znacznego ryzyka rynkowego (domknięte pozycje walutowe)
- Ryzyko niemożności odnowienia zabezpieczeń ograniczane przez dostępność operacji z NBP

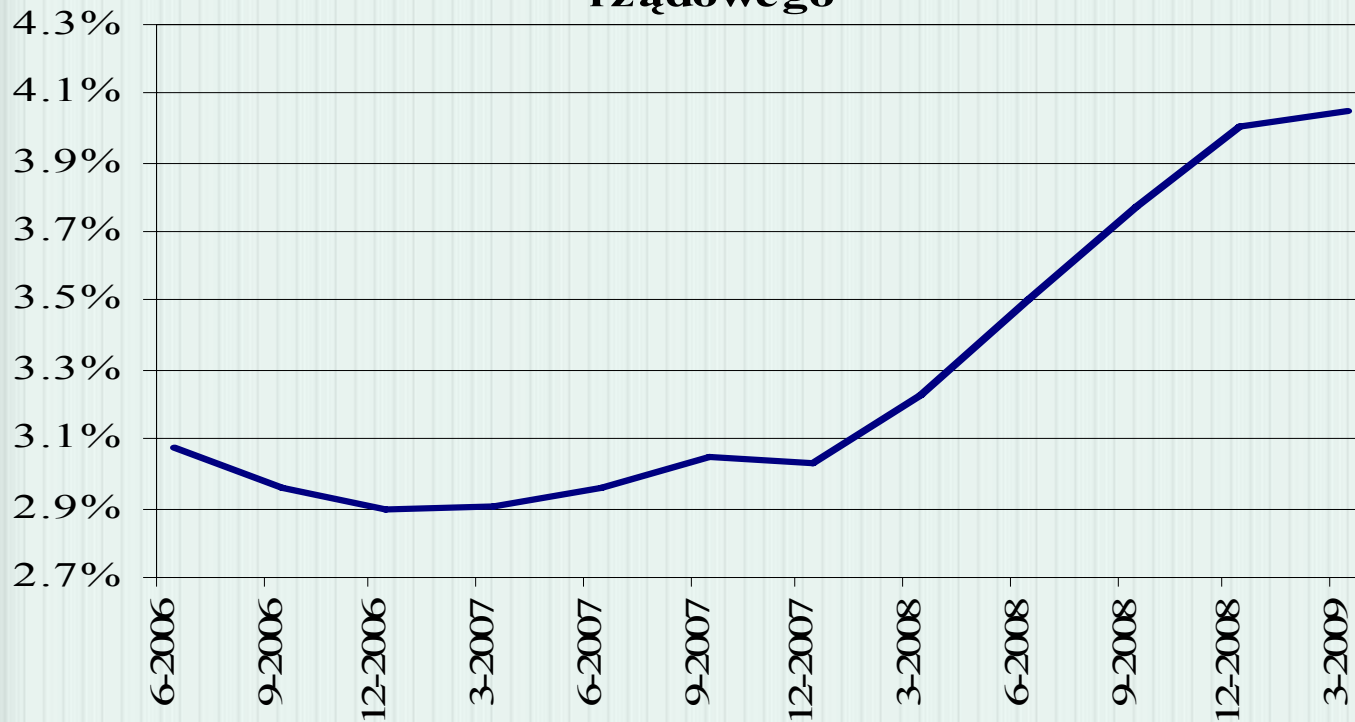
Ryzyko rynkowe

Wpływ braku możliwości domknięcia bilansowej pozycji walutowej na współczynnik wypłacalności banków

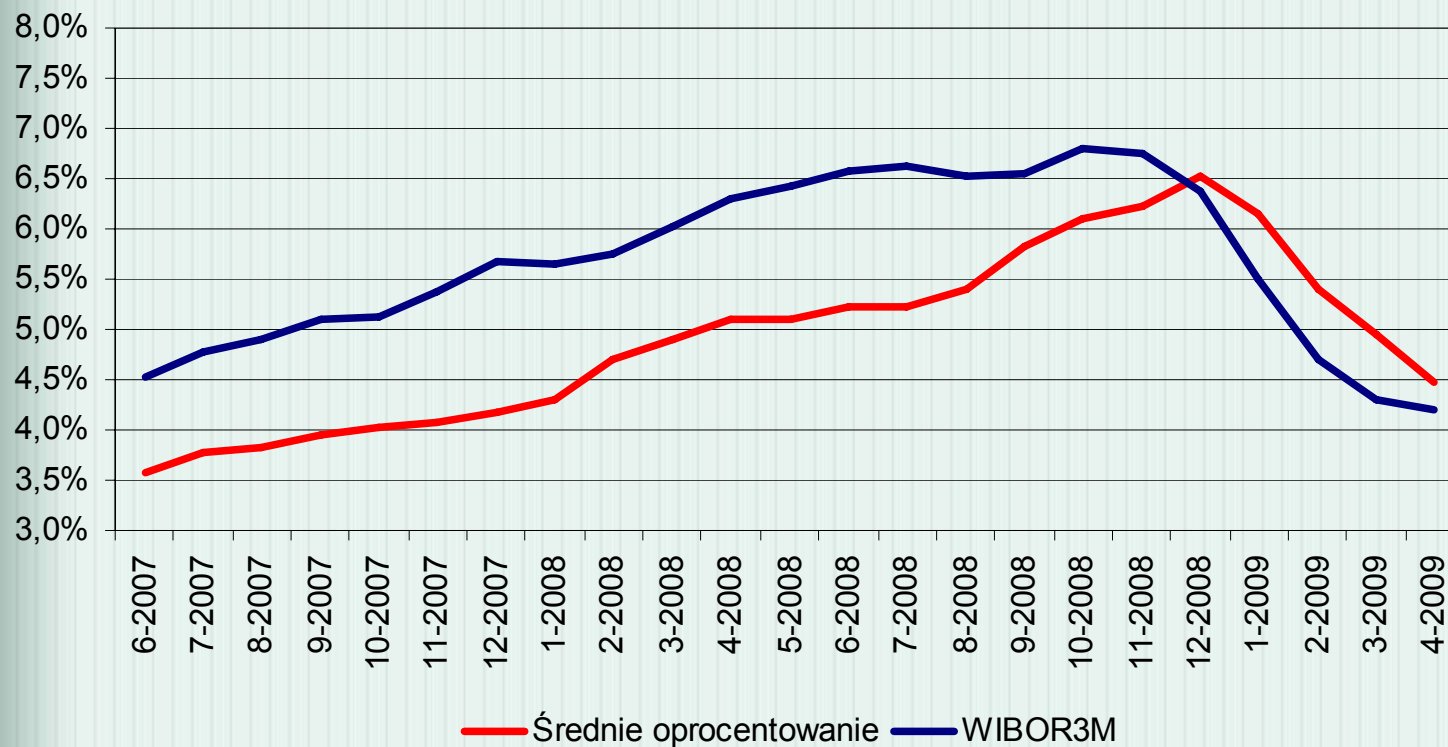
Ryzyko dostępności i kosztu finansowania

Koszty odsetkowe jako % zobowiązań wobec sektora finansowego, niefinansowego i rządowego

Ryzyko dostępności i kosztu finansowania

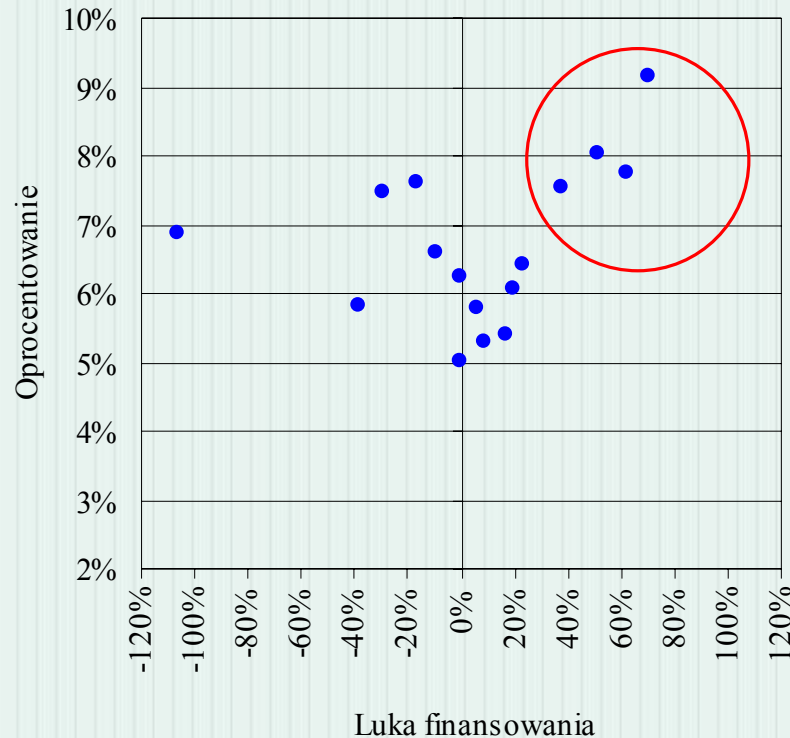
Oprocentowanie nowych depozytów złotych gospodarstw domowych

Silny wzrost krańcowego kosztu pozyskania finansowania

Konkurencja o depozyty gospodarstw domowych

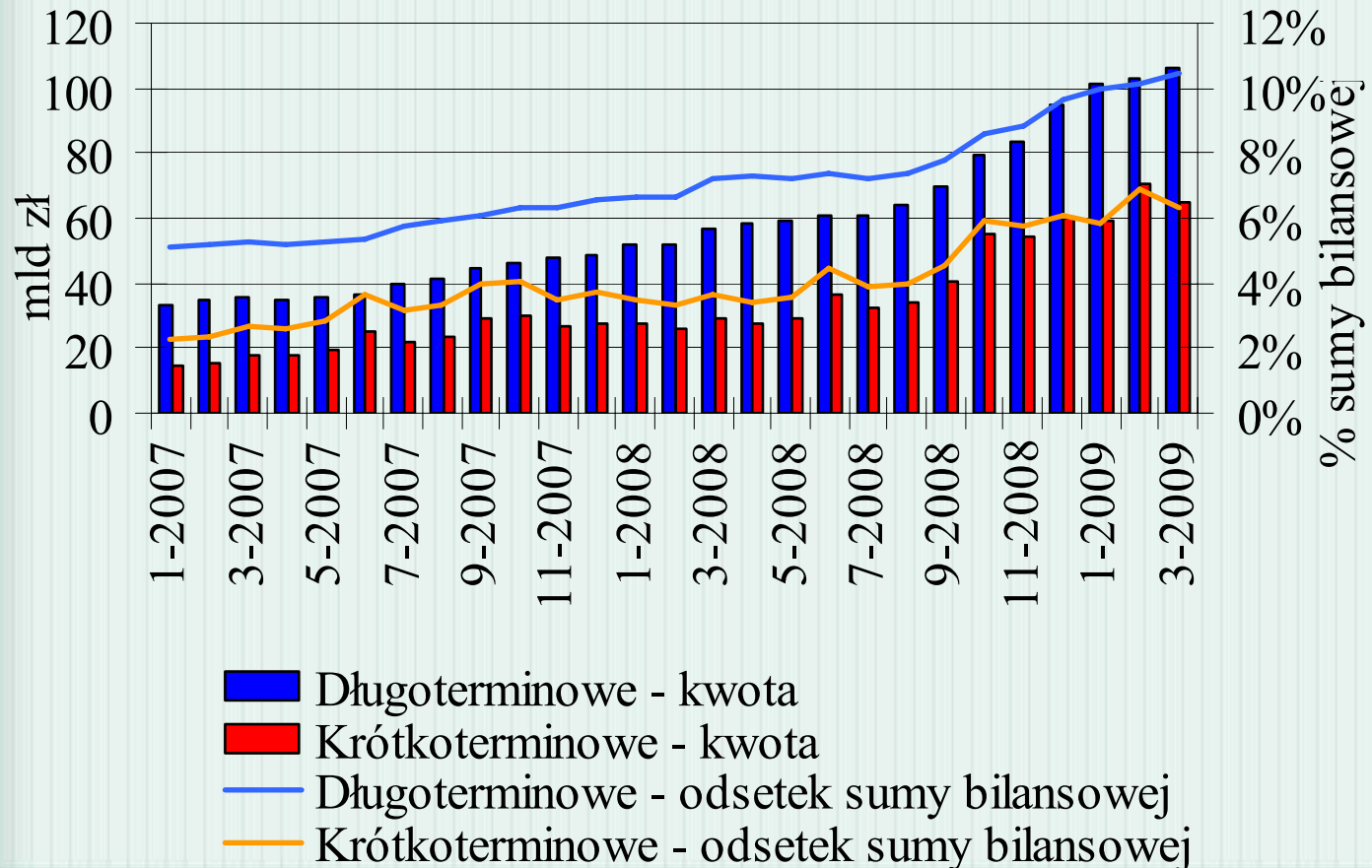
Grudzień 2008 r.

- Silna konkurencja o depozyty ze strony banków o znacznej przewadze kredytów nad depozytami (dodatnia luka finansowania)

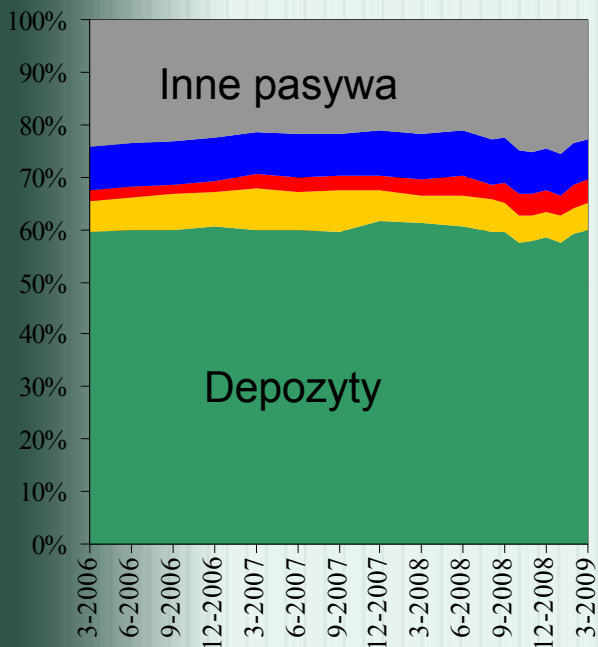
Finansowanie zagraniczne banków

Zobowiązania wobec zagranicznych instytucji finansowych

Zmiany struktury pasywów w zależności od strategii finansowania banku

Strategia depozytowa:
64,5% aktywów

A

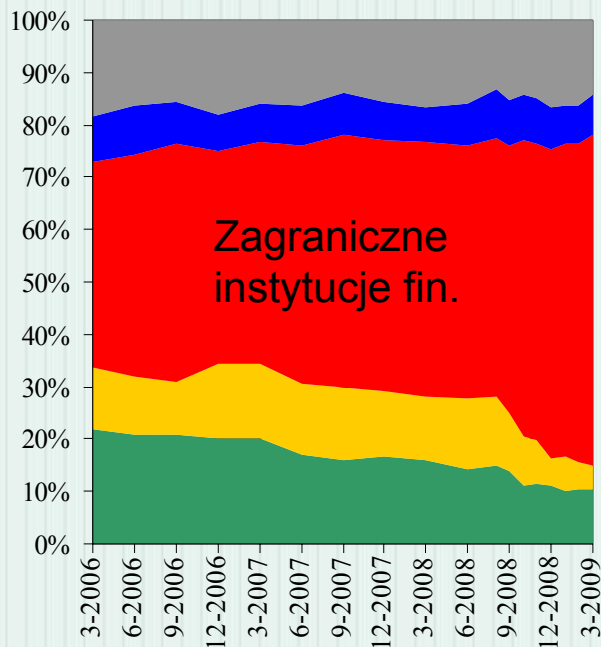
B

C

D

E

Strategia finansowania
zagranicznego
9,5% aktywów

A

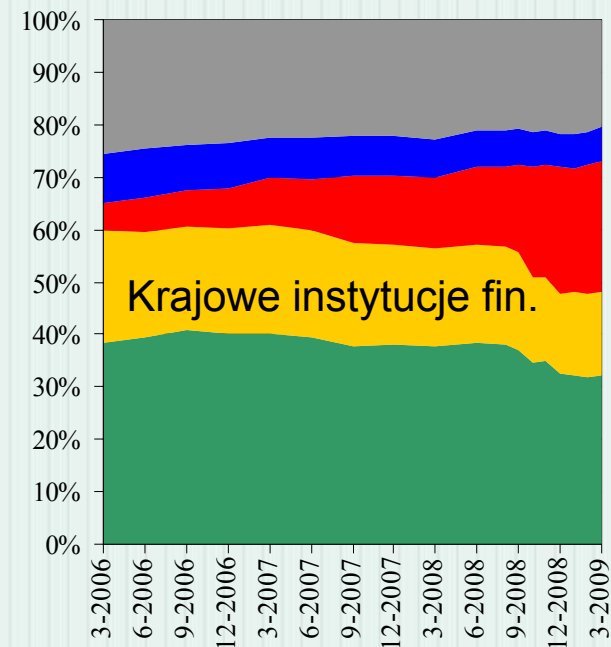
B

C

D

E

Strategia mieszana:
26 % aktywów

A

B

C

D

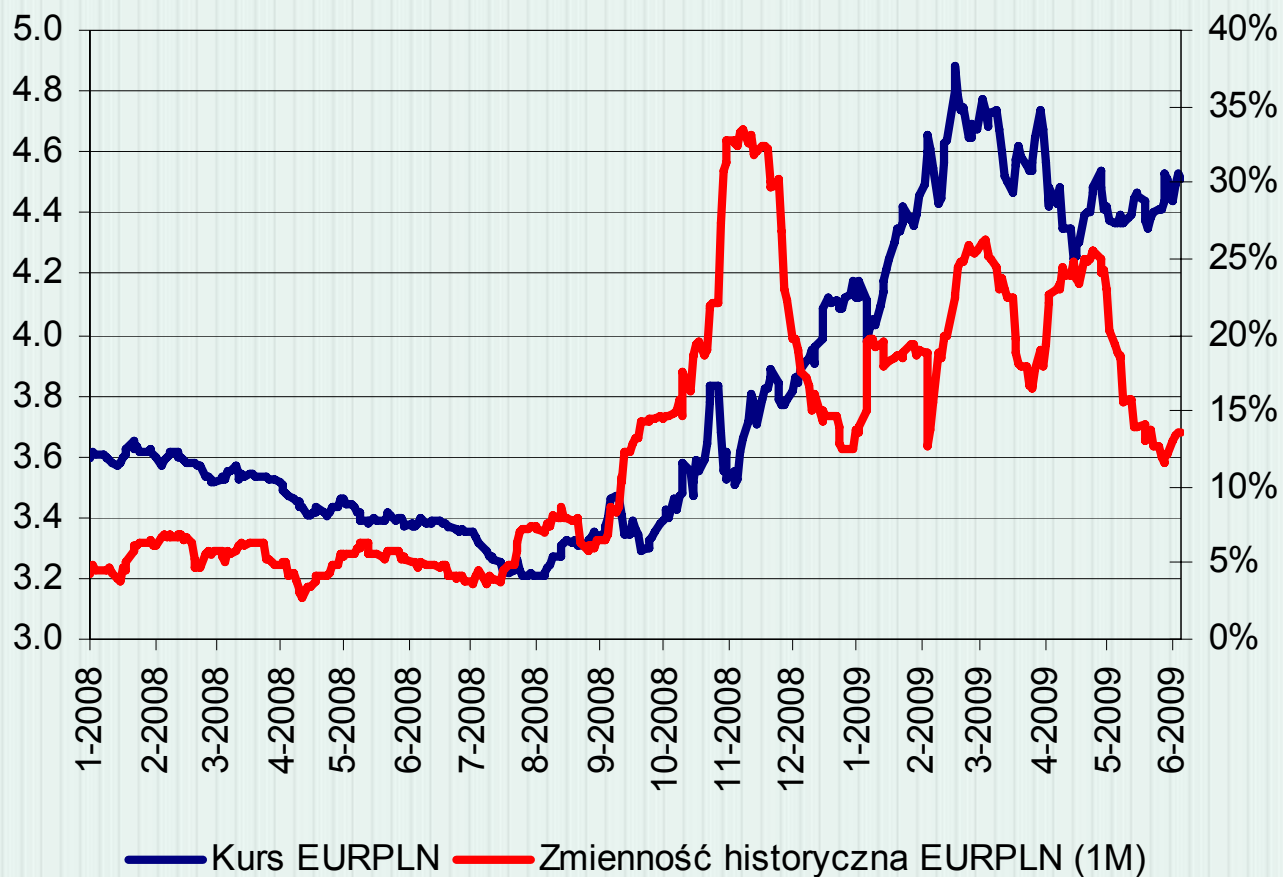
E

Procesy generujące ryzyko

- Ograniczona płynność krajowych i zagranicznych rynków finansowych oraz wzrost kosztów finansowania
- Silny wzrost awersji do ryzyka inwestycyjnego w regionie i deprecjacja złotego
- Znaczne ograniczenie dynamiki wzrostu gospodarczego w Polsce

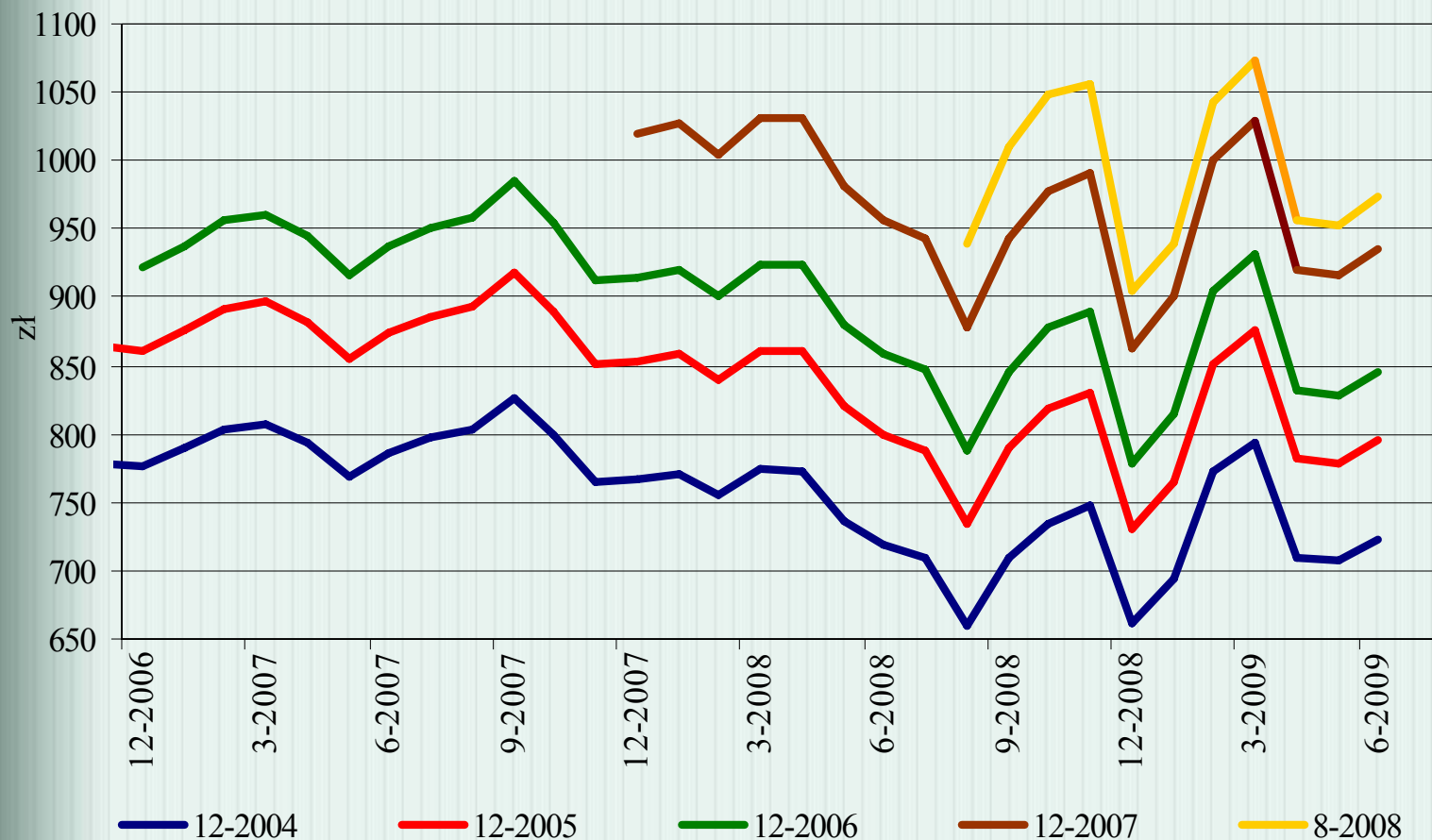
Wzrost zmienności kursu złotego i deprecjacja

Kurs EURPLN i jego zmienność

Deprecjacja złotego a ryzyko kredytowe

Hipotetyczne raty kredytu mieszkaniowego w CHF
wg daty zaciągnięcia kredytu

Deprecjacja złotego a ryzyko kredytowe

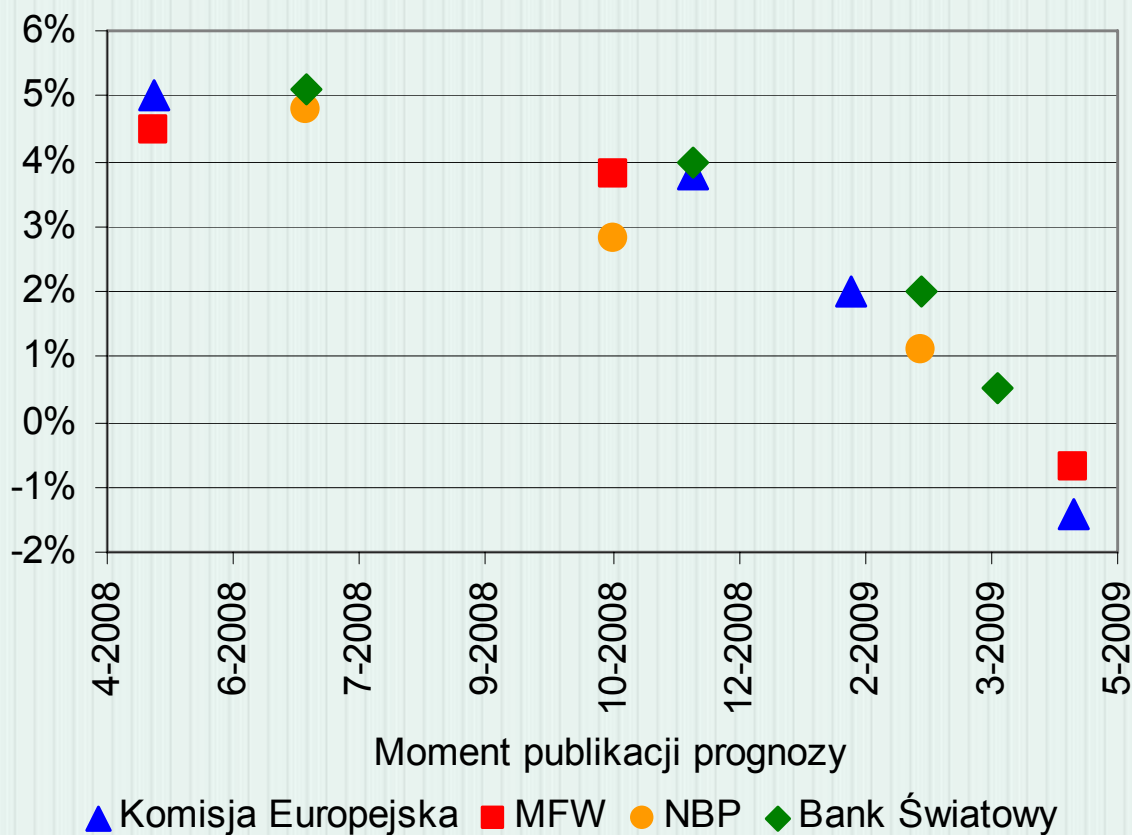
- Symulacja na danych o indywidualnych kredytobiorcach – próba z bazy BIK
 - Deprecjacja złotego o 20% w stosunku kursu bieżącego prowadzi do wzrostu odsetka kredytobiorców z ujemnym buforem dochodowym o 0,2-2,6 punktu procentowego (w zależności od metody szacunku)

Procesy generujące ryzyko

- Ograniczona płynność krajowych i zagranicznych rynków finansowych oraz wzrost kosztów finansowania
- Silny wzrost awersji do ryzyka inwestycyjnego w regionie i deprecjacja złotego
- Znaczne ograniczenie dynamiki wzrostu gospodarczego w Polsce

Niepewność prognoz wzrostu gospodarczego

Zmiany prognoz wzrostu PKB dla Polski na 2009 r.

Ryzyko kredytowe

Wpływ spowolnienia gospodarczego

- Scenariusze
 - Bazowy: na podstawie czerwcowej projekcji NBP
 - Prognoza Komisji Europejskiej z maja 2009 r.
 - Szokowy: silna recesja w USA, Wielkiej Brytanii i krajach strefy euro, połączona ze spadkiem zagranicznego popytu na eksportowane przez polskie przedsiębiorstwa dobra konsumpcyjne trwałego użytku oraz z silnym zacieśnieniem polityki kredytowej banków działających w Polsce

Ryzyko kredytowe

Wpływ spowolnienia gospodarczego

- Założenia i scenariusze
 - Zatrzymanie całości zysku za 2008 r.
 - Spadek wyniku operacyjnego przed odpisami o 10% w porównaniu do 2008 r.

	2009	2010
Scenariusz bazowy		
Tempo wzrostu PKB r/r	0,3	1,1
Prognoza Komisji Europejskiej		
Tempo wzrostu PKB r/r	-1,4	-0,8
Scenariusz szokowy		
Tempo wzrostu PKB r/r	-2,3	-3,2

Ryzyko kredytowe

Wpływ spowolnienia gospodarczego

Testy warunków skrajnych

- Wpływ spowolnienia gospodarczego na odpisy na kredyty dla sektora niefinansowego

	Scenariusz bazowy	Prognoza KE	Scenariusz szokowy
Odpisy na utratę wartości kredytów (mld zł) – skumulowana wartość z lat 2009-2010	34,7	45,7	61,2
- w tym na kredyty dla przedsiębiorstw	19,7	26,8	33,8
- w tym na kredyty dla gospodarstw domowych	15,0	18,9	27,4
Odpisy w relacji do stanu kapitałów na koniec grudnia 2008 r.	50,4%	66,2%	88,6%
Wartość koniecznego dokapitalizowania (mld zł) przy założeniu spadku wyniku operacyjnego przed odpisami o 10% w porównaniu z 2008 r. – po uwzględnieniu wyniku operacyjnego przed odpisami i zatrzymaniu całości zysku z 2008 r.	0,4	0,8	4,1

Agenda

1. Ocena sytuacji bieżącej
2. Procesy generujące ryzyko dla stabilności systemu finansowego
3. Podsumowanie

Podsumowanie

- Spadek krótkoterminowego ryzyka utraty płynności przez banki
- Stosunkowo wysokie ryzyko regionalne (możliwość kolejnej fali deprecjacji walut regionu), ale ponowna trwała deprecjacja złotego wydaje się mniej prawdopodobna
- Ryzyko deprecjacji złotego mniej dotkliwe dla banków – źródłem ryzyka jest całość portfela kredytowego, a nie tylko portfel kredytów walutowych
- Wysokie prawdopodobieństwo materializacji ryzyka makroekonomicznego (koszty ryzyka kredytowego)
 - Makroekonomiczne symulacje szokowe wskazują jednak, że banki są w stanie zaabsorbować wzrost kosztów ryzyka kredytowego uzyskiwanymi przychodami i posiadaniem buforem kapitałowym bez zagrożenia dla swojej wypłacalności